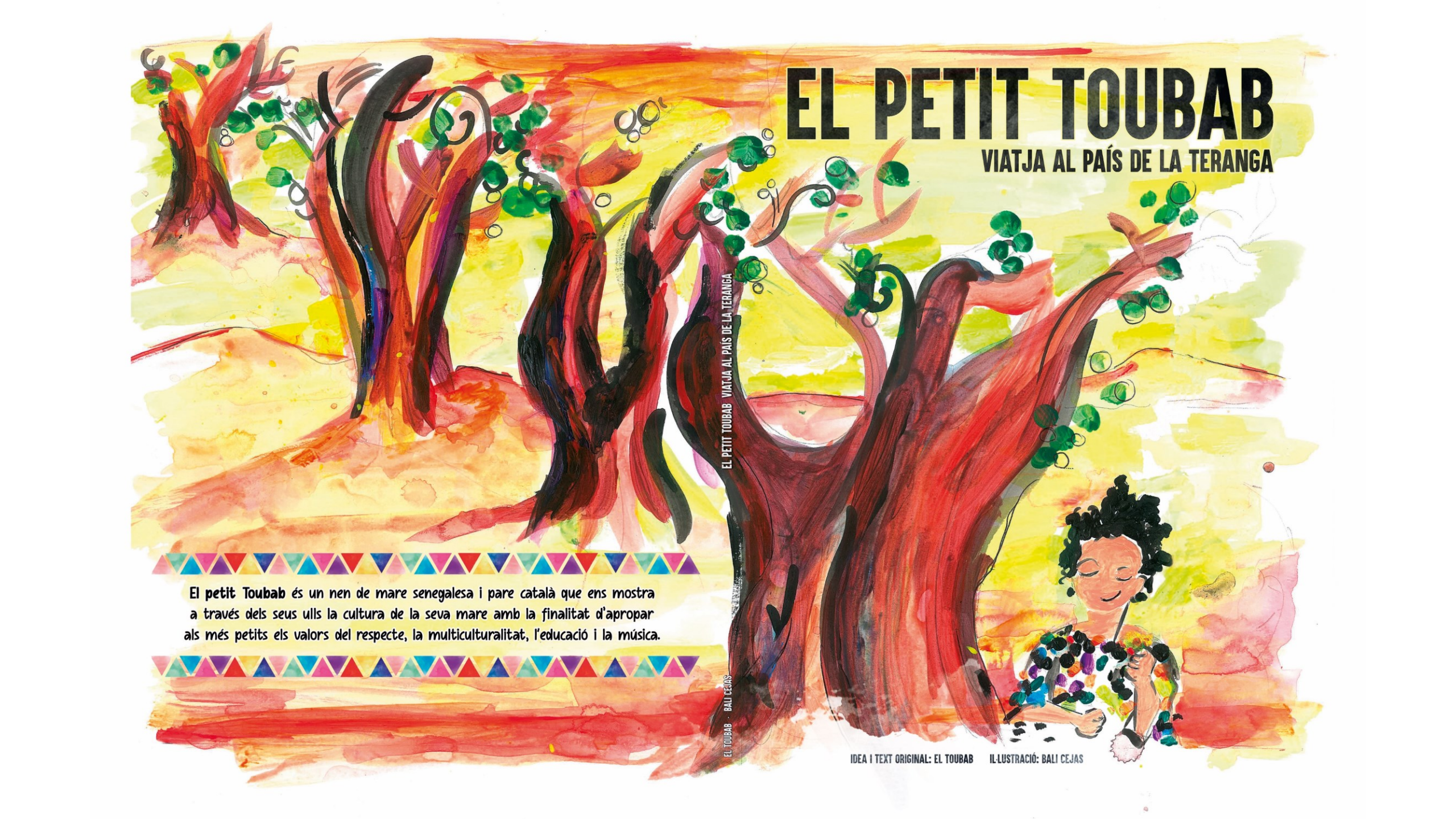

EL PETIT TOUBAB

VIATJA AL PAÍS DE LA TERANGA

El petit Toubab és un nen de mare senegalesa i pare català que ens mostra a través dels seus ulls la cultura de la seva mare amb la finalitat d'apropar als més petits els valors del respecte, la multiculturalitat, l'educació i la música.

EL TOUBAB - BALI CEJAS

IDEA I TEXT ORIGINAL: EL TOUBAB

IL·LUSTRACIÓ: BALI CEJAS

Per a l'Alioune Manel Blanc Toure amb amor incondicional.

A les teves estimades i ja absents àvies, Pepita Salas i Fatimata Gangue, a qui m'hauria agradat regalar aquest conte.

A la Bineta Toure, a qui estimo amb tota l'ànima, molt.

A la M. del Mar Escoda, per la complicitat en aquest viatge.

A tu, per tenir-lo a les mans, gràcies. Espero que t'enriqueixi.

Edició: Ajuntament de Reus

AJUNTAMENT DE REUS
Regidoria de Participació,
Bon Govern i Serveis Generals

Idea i text original: El Toubab · Il·lustració: Bali Cejas · Maquetació: Carlos Undergroove

Revisió lingüística: SAL. Ajuntament de Reus

Imprès a Arts Gràfiques Rabassa

ISBN: 978-84-09-38366-5 · Dipòsit legal: T 213-2022

Primera edició: abril 2022

Reservats tots els drets sobre el text i les il·lustracions de l'obra

L'edició i la difusió d'aquest conte ha sigut possible gràcies a la col·laboració i participació de:

la Veu entre Cultures

EL PETIT TOUBAB

VIATJA AL PAÍS DE LA TERANGA

«Els pares han de tenir cura dels nens fins que els creixin les dents
i els nens, dels seus pares fins que els caiguin els seus...» Proverbi africà

DESCRIPCIÓ

El petit Toubab és un nen de mare senegalesa i pare català que ens mostra a través dels seus ulls la cultura de la seva mare amb la finalitat d'apropar als més petits els valors del respecte, la multiculturalitat, l'educació i la música.

En aquest conte ens narra la història del seu primer viatge al país de la Teranga, alhora que ens descobreix que Toubab s'utilitza al Senegal per nomenar una persona europea, "persona blanca/un blanc", i l'hospitalitat que defineix els senegalesos, un valor fonamental per a la seva cultura.

Una història ideal per treballar la diversitat cultural del nostre país.

Associació Cultural Musical **La Veu Entre Cultures**
«Un pont entre la ciutat de Reus i el Senegal»

Defensem el coneixement, l'aprenentatge, la creativitat i la cultura

✉ laveuentrecultures@gmail.com

☎ +34 610 388 407

Sóc el petit «Toubab», «ganxet» de mare senegalesa i pare català.
Iestic molt emocionat, per què he de viure una experiència nova.
Demà, surto de viatge per a descobrir el país de la meua mare:

SENEGAL

Ho voldria compartir amb tots vosaltres. M'acompanyeu?

«Toubab», s'utilitza a l'Àfrica Occidental per nomenar una persona Europea, un "blanc".

«Ganxet», és un gentilici popular de la gent de Reus, ciutat catalana situada a 10 quilòmetres de la mar Mediterrània.

Ja hem arribat a DAKAR!

«DALAL AK JÀMM!» BENVINGUTS!

«Sunnugal», la porta d'entrada a l'Àfrica negra.

Senegal o «Sunnugal» significa la nostra barca en wòlof, la llengua més parlada al país.

En un carrer de Dakar agafem el transport col·lectiu, el popular i colorit minibus, «car-rapide», per anar fins a la casa de la «tanta» Ndeye Khady.

«Car-rapide», singular vehicle de transport públic per moure's per Dakar o pels voltants.

«Tanta», tieta en wòlof. Costum molt arrelat al Senegal, símbol d'educació i respecte a l'hora d'adreçar-se a un familiar.

Oh!... Quina diversitat de colors llueixen els seus còmodes
i bonics «boubous».

Les dones senegaleses llueixen elegants amb el seu turbant «moussor».

«Boubou» és el principal vestit tradicional del Senegal, una mena de túnica lleugera, àmplia i llarga.
«Moussor» és el mocador que es lliguen al cap les dones.

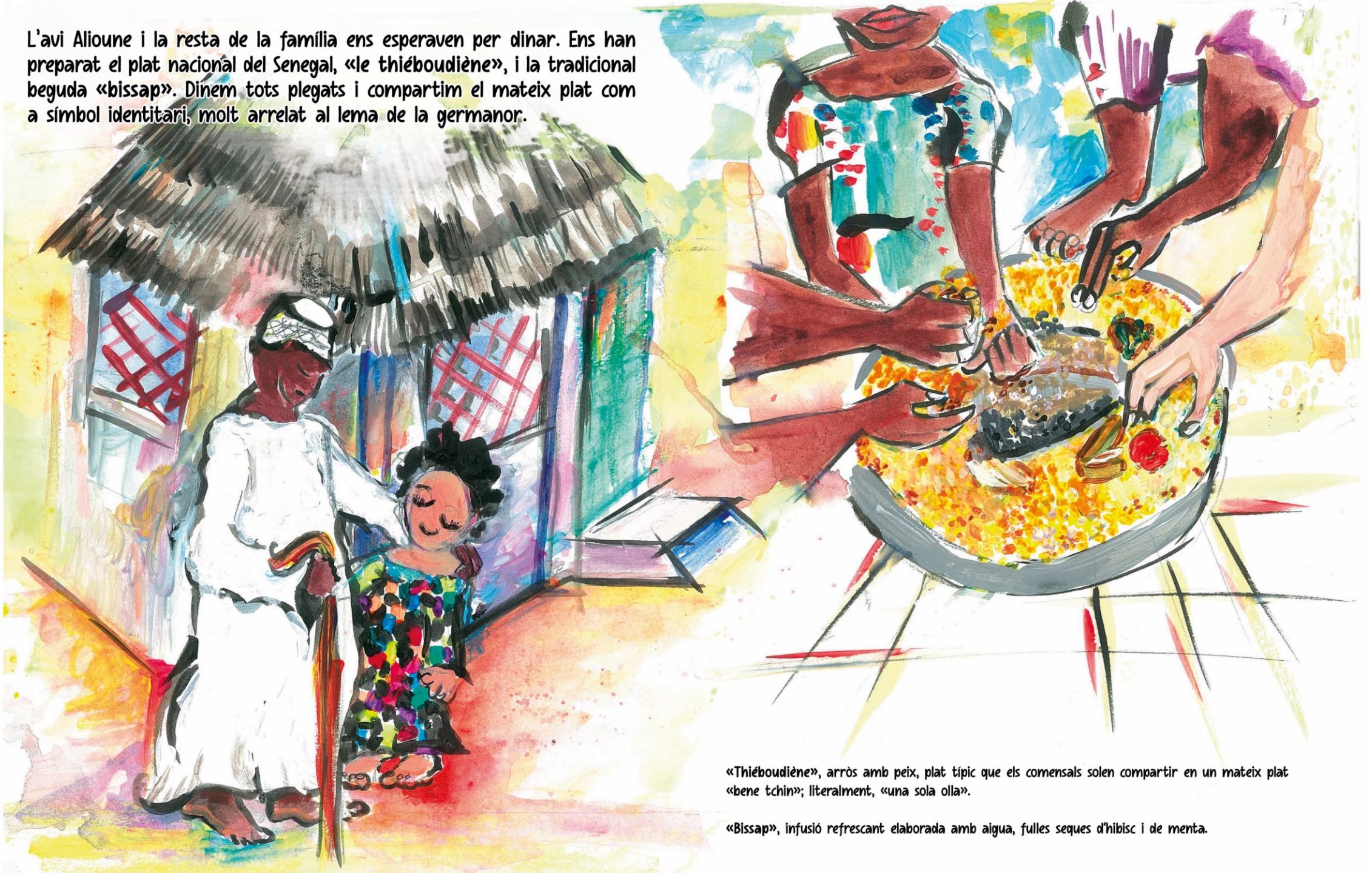

Avui ens llevem de bon matí per anar a Kaolack, la ciutat on viu el meu avi Alioune, situada a 189 quilòmetres al sud-est de Dakar.

Diuen que s'hi comercia a l'engròs cacauet i sal. Em fa molta il·lusió visitar-lo i descobrir la ciutat en «El regne del Saloum».

Kaolack està situada en un antic regne anomenat Saloum pel Sérère-Guelwar Maad Saloum Mbegan Ndour (rei del Saalum) entre la meitat i el final del segle XV.

L'avi Alioune i la resta de la família ens esperaven per dinar. Ens han preparat el plat nacional del Senegal, «le thiéboudiène», i la tradicional beguda «bissap». Dinem tots plegats i compartim el mateix plat com a símbol identitari, molt arrelat al lema de la germanor.

«Thiéboudiène», arròs amb peix, plat típic que els comensals solen compartir en un mateix plat «bene tchin»; literalment, «una sola olla».

«Bissap», infusió refrescant elaborada amb aigua, fulles seques d'hibisc i de menta.

Després de l'àpat ens han ofert «ataya», com a símbol de la «teranga», i nosaltres, al meu avi, en senyal d'estima i respecte, li hem lliurat un present: oli d'oliva i avellanes de Reus.

«Ataya», te verd que es prepara amb parsimònia convertint l'activitat en tota una cerimònia de germanor.

«Teranga», significa hospitalitat en wòlof i defineix els senegalesos, un valor fonamental per a la seva cultura.

LUNDI, 4 avril 2022

«Subba» L'endemà

Després de prendre una infusió de «kinkéliba», la meua mare m'acompanya al centre escolar Lycée Ibrahima Diouf, situat al barri de Kasnack, on ella estudiava quan era petita.

Aquesta escola no és com la meua. És ben diferent, oi, mare?

El director del centre ens dona la benvinguda i jo, amb el permís de la mare, li entrego llapis, bolígrafs i llibretes per als nens i nenes.

«Kinkéliba», infusió nativa del Senegal recomanada per a digestions lentes. Ideal per consumir-la a l'hora del «ndeki», l'esmorzar.

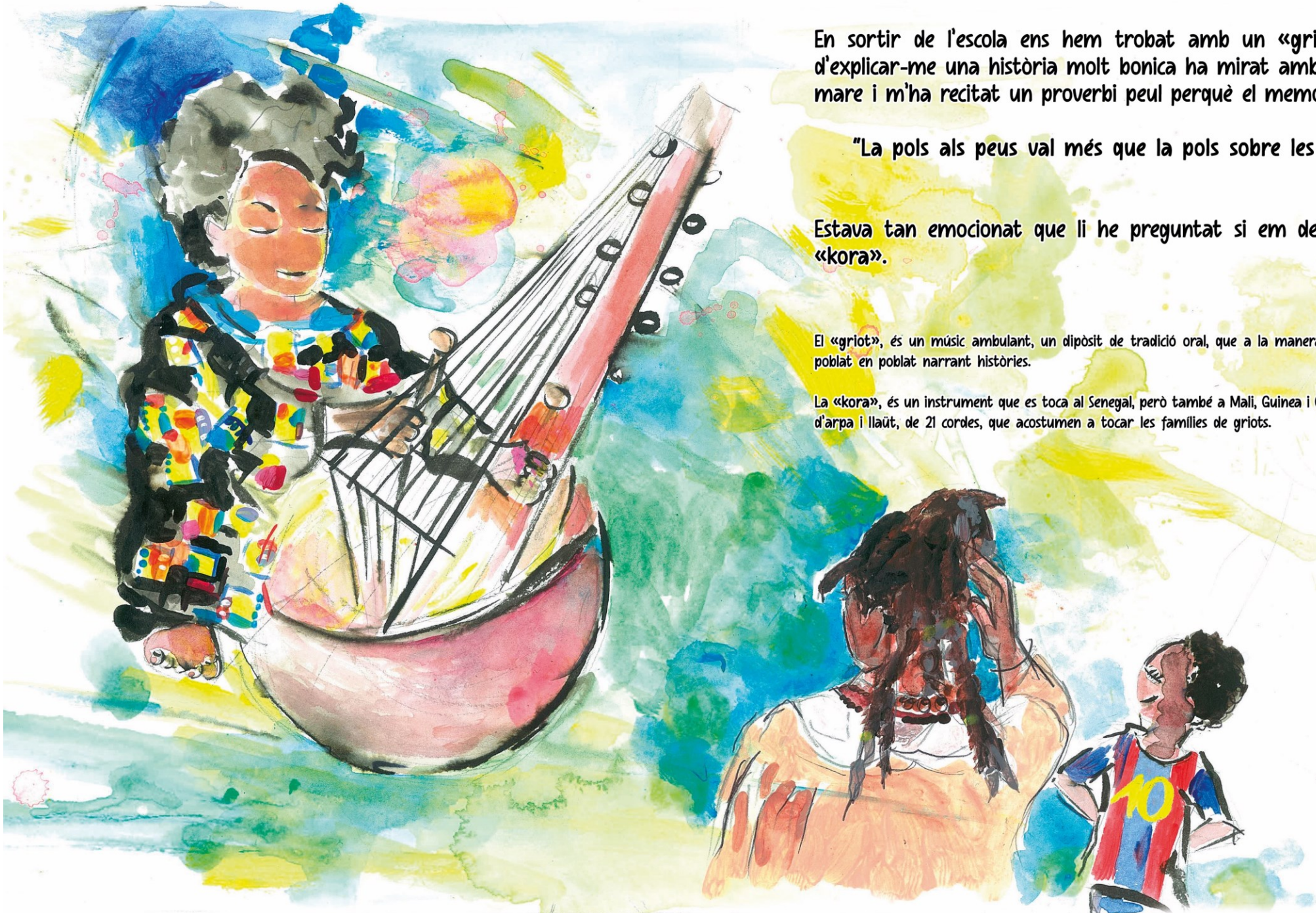
En sortir de l'escola ens hem trobat amb un «griot», i després d'explicar-me una història molt bonica ha mirat amb complicitat la mare i m'ha recitat un proverbi peul perquè el memoritzi:

"La pols als peus val més que la pols sobre les espatlles"

Estava tan emocionat que li he preguntat si em deixava tocar la «kora».

El «griot», és un músic ambulant, un dipòsit de tradició oral, que a la manera del bluesman, va de poblat en poblat narrant històries.

La «kora», és un instrument que es toca al Senegal, però també a Mali, Guinea i Gàmbia. És una mescla d'arpa i llaüt, de 21 cordes, que acostumen a tocar les famílies de griots.

Sabeu què he après, avui? Durant segles la música juga un paper molt important al Senegal, on el ritme obtingut per instruments com el djembé o la tama es mescla en melodies del balàfon o la kora, la dansa i el cant.

La meua mare m'ha explicat que al Senegal
hi conviuen una varietat de grups ètnics:

wòlofs
(l'ètnia majoritària),

sereres,

peuls,

jolas

i mandingues.

Ella és peul (el poble nòmada més nombrós del món).

«Peul», poble que també s'anomena fulani o fulbe, tradicionalment nòmada o ramader, repartit per tot l'oest d'Àfrica.

Una de les coses que més m'agrada del Senegal és que sigui molt comú que els nens i nenes juguin al carrer, on es fa molta vida en sortir de l'escola. Que divertit!

Després d'estar uns dies al SENEGAL, d'haver conegut els meus familiars i d'haver jugat moltíssim amb el petit Rawan, un nou amic, tinc ganes de tornar a casa perquè sento «namanala» per la meua família catalana i els meus amics.

Tornem a REUS.

«Namanala», expressió que es diu en sentir enyorança per algun ésser estimat.

GUIA DIDÀCTICA

La República del Senegal és un país situat a l'Àfrica Occidental. Limita a l'oest amb l'oceà Atlàntic, amb Mali a l'est, al nord amb Mauritània, amb Guinea Conakry al sud-est i al sud-oest amb Guinea Bissau. Dintre del Senegal es troba Gàmbia, terra endins resseguint el riu Gàmbia més de 300 km.

Tot i que la llengua oficial i utilitzada com a llengua d'ensenyament és el francès, les llengües utilitzades per la majoria de la població són les de les següents ètnies: el wòlof (idioma nacional popular del país), el malinké, el pulaar, el diola, el serer i el soninké.

La música del Senegal és variada, però podríem dir que el mbalax és el gènere més popular. Altres gèneres musicals representatius són la "sabar", la "wango" o les "nguel", ritmes ballables que acompanyen la música. Al Senegal és comú que la gent es reuneixi i s'entretingui dansant i aplaudint al voltant dels músics i ballarins que la interpreten.

L'educació al Senegal és obligatòria per a tota la infància a partir dels set anys. Encara que les dades varien, i per tant és difícil introduir números exactes, aproximadament un 38% dels nens amb edat per anar a l'escola primària no estan matriculats. Les infraestructures de les instal·lacions en escoles i de material didàctic són deficientes per la pobresa i la vulnerabilitat davant la situació econòmica en les famílies.

Sovint les noies, conviuen en barreres socials de gènere desiguals. Valorades tradicionalment per la seva fertilitat i destinades a servir a la família del seu futur marit, van menys a l'escola que els nois, perquè les mares prefereixen que participin en les tasques domèstiques o agràries durant tot l'any.

«Si agafes el nen per la mà, agafes la mare pel cor»

Proverbi africà

Acabat el conte
EL PETIT TOUBAB VIATJA AL PAÍS DE LA TERANGA
podeu gaudir de la seva cançó:

Escolteu-la a l'enllaç següent i canteu-la amb nosaltres!

Escaneja'm.

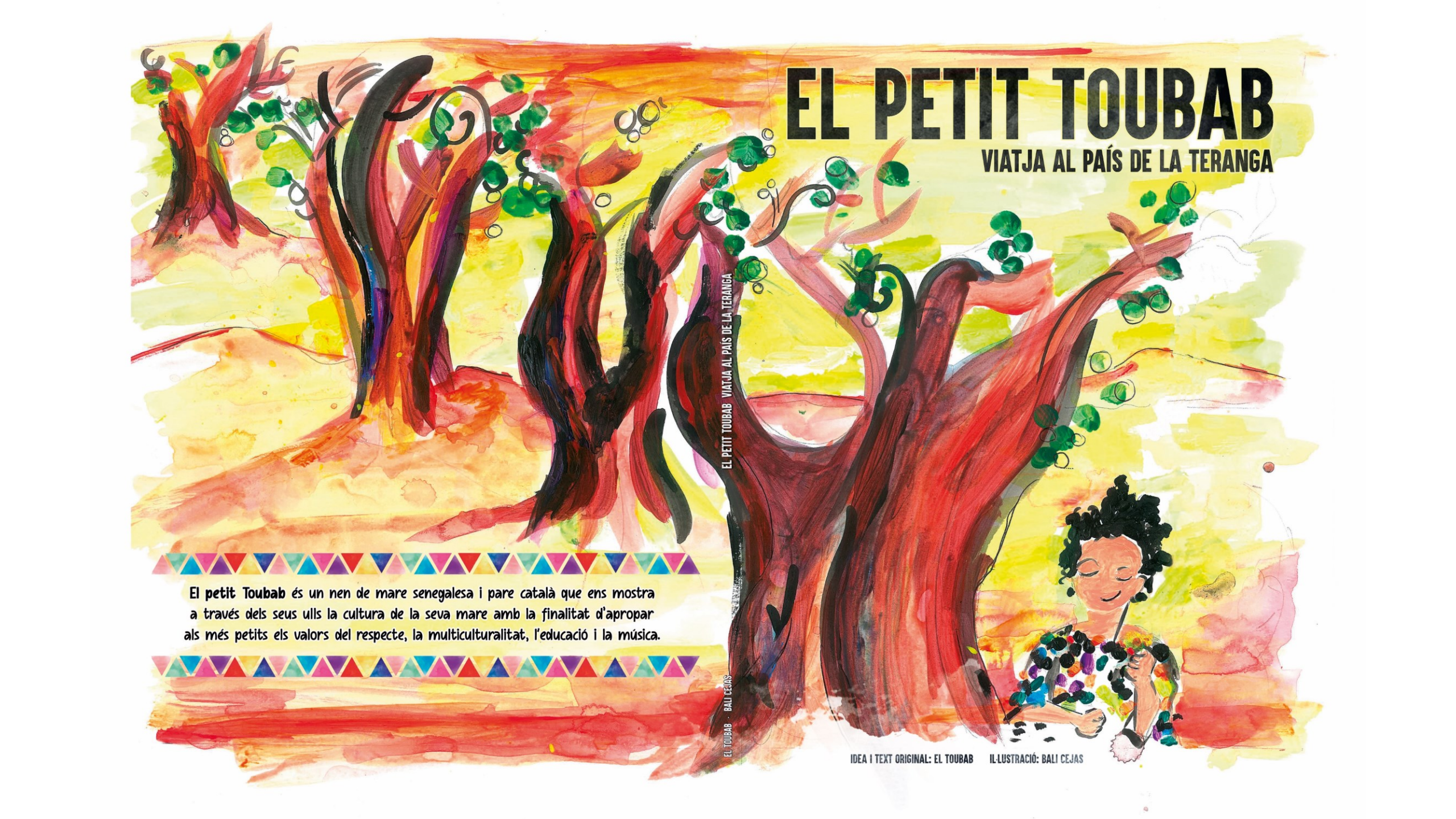
Idea original i coordinació: **El Toubab** · Lletra i música: **Rawan Diallo**
Veu cançó de bressol: **Adji Diop** · Veu en off: **Alioune Blanc**

 eltoubab.es [eltoubabmusic](https://www.instagram.com/eltoubabmusic)

EL PETIT TOUBAB

VIATJA AL PAÍS DE LA TERANGA

El petit Toubab és un nen de mare senegalesa i pare català que ens mostra a través dels seus ulls la cultura de la seva mare amb la finalitat d'apropar als més petits els valors del respecte, la multiculturalitat, l'educació i la música.

EL TOUBAB - BALI CEJAS

IDEA I TEXT ORIGINAL: EL TOUBAB

IL·LUSTRACIÓ: BALI CEJAS